

ÜSKÜDAR DIŐ TİCARET MESLEKİ VE TEKNİK
ANADOLU LİSESİ DEĞERLER EĞİTİMİ
ÇALIŐMASI

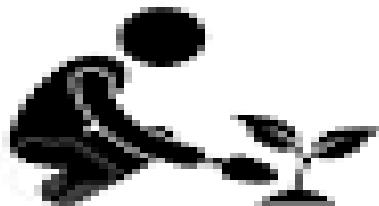
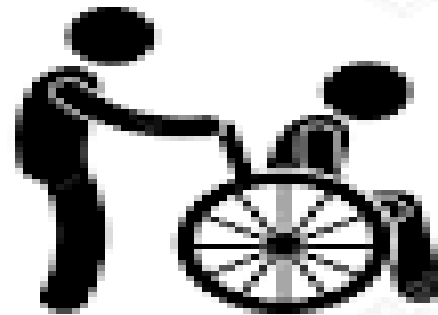
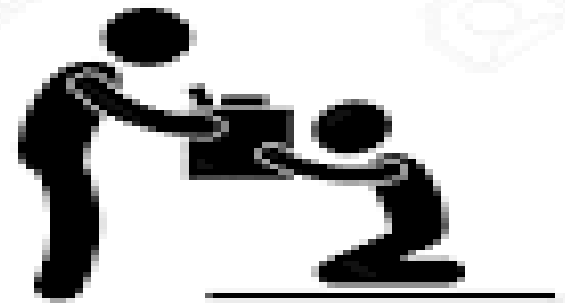
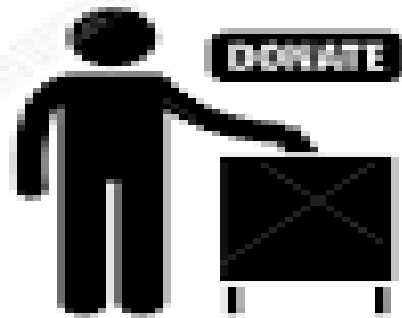
NEZAKET VE GÖRGÜ KURALLARI

HAZIRLAYAN: TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ZÜMRESİ
NİSAN 2022

NEZAKET VE GÖRGÜ KURALLARI

- Nezaket, kendinizi ne kadar çok, diğerlerini ne kadar az dűşündüğünüzü karşınızdakine belli etmemektir.
- Görgü kuralları çeşitli durumlarda uyulması gereken ayrıntılı formalitelere dir. Bu kurallar toplumsal kesimleri ve grupları birbirinden ayırma ve yaşamı kolaylaştırma, ilişkileri düzenleme işlevine sahiptir. Yasal hiçbir yaptırımı olmayan görgü kuralları çiğnendiği zaman, uyumsuz sayılan bireyler toplum tarafından dışlanır. Genel görgü kurallarına uyma zorunluluğu yoktur. Yani hukuken suç sayılmaz. Ancak, toplum genel görgü kurallarına uymayanlara; cahil, bencil, kaba, saygısız diye tanımlar ve kınar.

- Görgü kurallarına uymak diğer insanlara saygı göstermektir ve onların duygularına önem verdiğiniz mesajını göndermek demektir. Toplum hayatının düzenlenmesinde etkili olan genel görgü kurallarına uyan kişileri; terbiyeli, saygılı, nazik şeklinde nitelemek mümkündür. Bu kurallar toplumdaki uygarlık düzeyinin de göstergesi olabilir. İnsanın bencil, kaba düşüncelerden sıyrılarak, başkalarına karşı davranışlarını bir düzene koymasđ , onun duyarlı ve nazik olmasını sağlar. Bu da insanların birbirleriyle olan ilişkilerini sağlıklı ve tutarlı olmasına neden olur. Görgü kuralları, bir toplumun ayrı ayrı bölgelerinde farklı olduğu gibi değişik uluslarda da farklılıklar gösterir.

Görgülı İnsanın Nitelikleri

Bir toplulukta aynı statüde olan insanlardan bazıları çok sevilirken bazıları daha az sevilmektedir. Bunun nedeni, bu insanların gösterdikleri sevgi, terbiye, saygı ve nezaket seviyelerinin farklı olmasıdır. İnsanların sevilmesi, sayılması, aranılır olması nezaket kurallarını ne ölçüde bildiği ve ne kadarını uyguladığı ile alakalıdır. "Size yapılmasını istemediğiniz bir şeyi siz de başkasına yapmayınız" sözüne göre hareket etmemiz gerekmektedir. Size nazik ve kibar davranılmasını istiyorsanız siz de başkasına nazik ve kibar davranmak zorundasınız.

İnsanı diğer biyolojik canlılardan ayıran temel özellik, toplu halde yaşaması değil, toplu halde yaşamamanın inceliklerini bilmesidir

Temizlik Kuralları

- El ve ayak tırnakları düzenli olarak kesilmeli
  - Diş temizliğine dikkat edilmeli
- Saçların ellerin ve yüzün sürekli temiz olmasına dikkat edilmeli
- Etrafımızdaki insanları ter kokusuyla rahatsız etmemek için düzenli bir şekilde banyo yapmalıyız.
- Tuvalette iken konuşmak, bir şeyler yiyip içmek ve tükürmek uygun değildir
- Temizlik sol elle yapıldığından, çeşmeler bu elle açılıp kapatılmamalıdır.
- Tuvaleti nasıl bulmak istiyorsak öyle bırakmalıyız
- Tuvalette insan varken, kapının önünde beklememeliyiz.

Sosyal İletişim Kuralları

İster manavda bir yabancı ile konuşurken ister bir arkadaşınız ile kahve içerken bütün insanlar saygı gösterilmesini hak eder.

- İletişim hem beden hareketlerini hem de sözlü ifadeyi kapsar. Konuşurken karşınızdaki insana bakın ve kollarınızı kavuşturmayın (kızgınlık ifadesi).
- Eğer utangaç biriyseniz bunu kabul etmekten ve söylemekten çekinmeyin. Dürüstlük insanların rahatlamalarını sağlar.
  - Normal hızda konuşun ne çok hızlı ne çok yavaş.
  - Karşınızdaki kişi üzerinde bıraktığınız izlenimi fazla düşünmeyin.
  - Konuşmayı bitirirken geçerli bir neden öne sürün ve kişi ile konuşmaktan keyif aldığınızı belirtin.
  - Karşınızdakine iltifat ederken içten ve samimi olun.

- İltifat aldığınızda fazla alçak gönüllü olmayın ve iltifatın gerekmediğini açıklamaya çalışmayın. Basit bir "teşekkürler" hem yeterli hem de kibarcadır.
- Birisini eleştireceğiniz zaman karşınızdaki insanın duygularını göz önünde bulundurun ve kişi ile özel olarak konuşmaya özen gösterin. Yakıştırmaktan kaçının ve sorunu kişiselleştirmeyin.
- Birisi sizi eleştirdiğinde sakin olun. Savunmaya geçmemeye özen gösterin. Eğer kişi sizi insanların içinde ve kabaca eleştiriyor ise içgüdüsel olarak reaksiyon göstermek isteyebilirsiniz fakat en iyisi basitçe "Düşünceni özel olarak bana iletmeni tercih ederdim" deyin.
- Hiçbir zaman "Lütfen" ve "Teşekkür ederim" demeyi unutmayın.
- Öksürürken yada esnerken ağzınızı kapatmayı unutmayın ve hemen elinizi yıkamaya özen gösterin. Bu hem görgü hem de temizlik kuralıdır

Değerlerimize Saygı

- * Büyüklerimizin ve öğretmenlerimizin karşısında bacak bacak üzere oturmak veya elleri cepte bulundurmak saygısızlıktır.
Aynı zamanda kibirli olmanın bir ifadesidir.
- * İstiklal Marşı okunurken hazır olda durmalı, kıpırdamamalı, yüksek sesle söylemeliyiz.
İstiklal Marşı ve bayrağımıza saygı göstermeliyiz.
- * Otobüs ve benzeri yerlerde bizden büyük insanlara yaşlılara yer vermeliyiz.

BİRLİKTE YAŞAMA KURALLARI

- * Kütüphane sinema tiyatro gibi yerlerde konuşmamalıyız.
- * Buluşacağımız yere zamanında gitmeliyiz. buluşma yerine geç gitmek yanlış bir davranıştır.
- * Bir topluluk önünde veya sınıfta sakız çiğnemek, hele sakızdan balon yapmak ayıp bir davranıştır.
- * Alışveriş yaparken fatura öderken sıramızın gelmesini beklemeliyiz. Sırayı bozarak öne geçmeye çalışmamalıyız.
- * Yeni tanıştığımız insanlara siz diye hitap etmeli onlara sen diye hitap etmemeliyiz.
- * Toplum içindeyken veya sınıfta gerinme, kaşınma gibi davranışlardan kaçınmalıyız.

- *Konuşan iki kişinin arasına girmemeliyiz. Söyleyeceğimiz bir şey varsa konuşmalarının bitmesini beklemeliyiz.
- * Her zaman güler yüzlü olmaya özen göstermeliyiz.
- * Sır tutmasını bilmeliyiz. Başkalarının sırlarını kimseye vermemeliyiz.
- * Başkalarıyla alay etmek onlara lakap takmak yanlış davranışlardandır.
- * Hata yaparsak özür dilemeliyiz. Özür dilemek bizi küçük düşürmez.
- * Başkalarının ayıplarını yüzüne vurmamalıyız.
- * Başkaları hakkında kötü düşünmemeli ve emin olmadan kimseyi suçlamamalıyız.

- *Bütün konuşmalarımızda kibar olmalıyız. Lütfen, teşekkür ederim, özür dilerim, rica ederim çok kullandığımız kelimeler olmalıdır.
- * Toplum içinde yüksek sesle bağırarak konuşmak küfürlü konuşmak iyi bir insana yakışmayan davranışlardandır.
- * Başkalarının kusurlarıyla alay etmemeliyiz Yanımızda bulunmayan bir arkadaşımızın dedikodusunu yapmamalıyız.
- * Gurur, kibir ve kendini aşırı beğenme bizi sevimsizleştirir.
- * Görgülü ve terbiyeli olmanın bir yolu da arkadaşlarımızı iyi seçmektir. Görgülü ve terbiyeli kişilerle arkadaşlık etmeliyiz.

- *Boşa akan su, gereksiz yere yanan lambalar, çöpe dökülen yemekler israftır. İsrraftan kaçınmalıyız.
- *Tutumlu olmak cimri olmak değildir. Maddi imkanlarımız ölçüsünde aşırıya kaçmadan ihtiyaçlarımızı karşılamalıyız.
- * Yaşitlarımıza adıyla seslenebiliriz. Ama bizden yaşça büyük insanlara Ayşe teyze Hasan amca gibi hitap etmeliyiz.
- *Kıskançlık çok kötü bir davranıştır. Arkadaşlarımızın iyi taraflarını kıskanmak yerine onları takdir etmeli ve örnek almalıyız.

- * Başkalarına ait eşyaları izinsiz kullanmamalıyız.
- * Pahalı marka ve moda bağımlısı olmamalıyız. Önemli olan bütçemize göre kaliteli ve sade giyinmektir.
- * Kütüphane vb. yerlerde sessiz olmalıyız.
- * Bir büyüğümüz odaya girdiğinde yerimizden kalkmalı ve yer göstermeliyiz.
- * Hiçbir zaman kavgacı olmamalı her zaman barışçıl olmalıyız. Sorunlarımızı konuşarak çözmeliyiz

- *Başkalarının yanında elbiselerimizi değiştirmemeli, elbiselerimizi değiştirirken odanın perdelerinin kapalı olduğundan emin olmalıyız.
- *Başkalarının başarılarını takdir etmeli, sınavlarda ve yarışmalarda başarılı olan arkadaşlarımızı tebrik etmeliyiz. Bu şekilde arkadaşlık bağlarımızı güçlendirmiş oluruz.
- * Başkalarını rahatsız edecek kadar ağır kokular kullanmamalıyız.
- * Asla yalan söylememeliyiz.
- * Okul çıkışı eve giderken arkadaşlarımızla itişip kakışmamalı şakalaşmamalıyız. Arkadaşlarımızın yaralanmasına neden olacak şakalardan kaçınmalıyız.

Sofrada Görgü Kuralları

- *Yemeklerden önce ve sonra ellerimizi su ve sabunla iyice yıkamalıyız.
- *Sofrada mümkün olduğunca az konuşmalıyız.
- *Ağzımızda lokma olmasa bile konuşurken ağzımızı elimizle kapatmalıyız.
- *Tabağımıza yiyebileceğimiz kadar yemek almalıyız.
- *Tabağımıza aldığımız yemekleri bitirmeliyiz.
- *Yemek yerken hep sağ elimizi kullanmalıyız.
- *Yemeği ve ekmeği hep küçük lokmalar halinde yemeliyiz.
- *Yemeğimizi çabuk çabuk yememeliyiz. İyice çiğnedikten sonra yutmalıyız

- *Ortaya konan yemekleri kendi önümüzden yemeliyiz.
- *Yemeğin üzerine eğilmemeliyiz.
- *Büyüklerle yemek yiyorsak yemeğe önce büyüklerin başlamasını beklemeliyiz.
- *Yemekte öksürürken ya da hapşırırken ağzımızı kapatmalı yan veya arka tarafa dönmeliyiz.
- *Karnımızı tıka basa doyurmamalıyız.
- * Yemek seçmemeliyiz. Sağlıklı beslenmek için her tür besinden az da olsa yemeliyiz.
- *Yemekten sonra annemize teşekkür etmeyi unutmamalıyız.
- * Misafirlikte yediğimiz şeyler içinde ev sahibine teşekkür etmeliyiz.
- *Ağzımızda lokma varken konuşmamalıyız.
- * Yemekten sonra ellerimizi yıkamalı ve dişlerimizi fırçalamalıyız.

EVDE NE YAPMALI

- * Evde üzerimize düşen işleri yapmalı odamızı toplamalı, anne ve babamıza yardımcı olmalıyız.
- * Evde top oynayarak koşmak zıplamak komşularımızı rahatsız eder. Çevremizi rahatsız edecek davranışlardan kaçınmalıyız.
- * Kardeşlerimizin, anne ve babamızın özel eşyalarını karıştırmamalıyız.
- * Anne ve babamızın odasına girerken kapıyı vurmaları, girebilirsin sözünü duyduktan sonra girmeliyiz

- * Büyük kardeşler küçük kardeşleri her zaman korumalı ve bakımlarında annelerine yardımcı olmalıdır.
- * Dede, nine, teyze dayı, hala, amca gibi yakın akrabaları ziyaret etmeli hatırlarını sormalı uzakta olanları ise telefonla aramalıyız.
- * Anne ve babamıza itaat etmeli ve söylediklerini hemen yerine getirmeliyiz.
- * Anne ve babamıza en sevimli ifadelerle hitap etmeliyiz. Anneciğim babacığım, tamam anneciğim, başüstüne babacığım demek onları mutlu eder.
- * Ailemize ait sırları asla başkalarıyla paylaşmamalıyız. Evde konuşulanları arkadaşlarımıza anlatmamalıyız.
- * Komşularımızla iyi geçinmeli selamlaşmalı ve hatırlarını sormalıyız.

Ziyaret - Misafirlik ve Vedalaşma Kuralları

- Ne kadar samimi olursak olalım ziyaret edeceğimiz insanları önceden bilgilendirmeliyiz.
- Temel prensip davetsiz misafir olmamaktır.
- Randevu saatine uymalıyız
- Temiz ve düzenli bir şekilde, mümkünse bir hediye ile ziyaretler yapılmalıdır.
- Kapıyı çaldıktan sonra kapının hemen ağzında değil, daha geride, evin içini göremeyecek şekilde kapının açılmasını beklemeliyiz.
- Eve girerken ev sahibinin yer göstermesini beklemeli ve etraf meraklı gözlerle incelenmemelidir.
- Yemek sofrası kurulduğunda, ev sahibi davet etmeden oturmamalı ve yemeği beğenmesek dahi bunu hal ve tavırlarımızla belli etmemeliyiz. Misafir umduğunu değil, bulduğunu yer ve medeni bir şekilde ev sahibine teşekkür eder

!!!Yatıya kalıyorsak üç günden fazla kalınmamalıdır !!!

- • Yatıya kalıyorsak üç günden fazla kalınmamalıdır.
- Ev sahibi de misafiriğe gelmek isteyenleri mümkün olduğunca reddetmemeli.
  - Ev sahibi bütün misafirlerine aynı derecede yakınlık ve güler yüz göstermelidir.
  - Evi temiz tutmalı ve gereken hazırlığı yapmalıdır.
  - Misafirin yanında sık sık saate bakmamalı, sıkıldığını belli eden hal ve tavırlardan sakınmalıyız.
  - Misafirlere ikramda bulunurken üç kereden fazla ısrar edilmemeli.
  - Misafir ayrılırken ev sahibi ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirmeli.
  - Misafirlikten ayrılma vakti gelince hemen kalkmalı ve vedalaşmayı uzatmamalıyız.

Hasta Ziyareti Adabı

- Dostlarınız hastalandığında hemen, daha az samimi olduklarınızı da iyileşince ziyaret etmeliyiz.
- Yoğun bakımdaki hastaların yakınları ziyaret edilmeli.
- Çok dinlenmesi gereken bir hastayı sık sık ziyaret etmemeliyiz.
- Hastanın yanında onun neşesini kaçırarak hiçbir şey anlatılmamalı.
- Hastanın odasına girerken ne çok üzgün ne de çok neşeli bir tavır sergilememeliyiz. Ona normal bir insan muamelesi yapmalıyız
- Ziyaret çok uzun tutulmamalıdır.

İşyeri Görgü Kuralları

- İşyerindeki kurallar birlikte çalıştığınız meslektaşlarınıza ve iş arkadaşlarınıza karşı saygı göstermek demektir. Ayrıca görgü kurallarına uymanız iş görüşmelerinizde yada iş başvurularınızda bırakacağınız etkiyi önemli oranda etkileyecektir.
- Her zaman takdim edildiğinizde yada tanıştırıldığınızda ayağa kalkın.
- Siz insanları tanıştıracığınız zaman daha önemli kişinin ismini önce söyleyin.
- Telesekreterinize İsminiz, göreviniz, departmanınız ve ne zaman müsait olduğunuza dair kısa ve profesyonel bir mesaj bırakın.
- Mesaj bırakırken isminizi ve soyadınızı, neden aradığınızı ve telefonunuzu bırakın

Toplantılarda uyulacak kurallar

- Kıyafet kuralına uyun. Eğer belli bir kural yok ise üst düzey yöneticilerden örnek alın.
- Bütün toplantılara tam zamanında gelin.
- Toplantı sırasında kalemler, ataçlar yada diğer ofis araçları ile oynamayın.
- Çok gerekmedikçe toplantı sırasında telefonunuzu kapalı tutun. Eğer kapatamıyorsanız o zaman kapının yakınına oturun böylece telefonunuz çaldığında sessizce dışarı çıkabilirsiniz.
- Oturuşunuza ve duruşunuza dikkat edin —koltuğa gömülmeyin , sandalyenizde geriye yaslanmayın, yada kollarınızı göğsünüzün üzerinde kavuşturmayın.
- Karşınızdakini dinleyin ve karşınızdakinin sözünü kesmeyin. Dinleme terbiyesi hatırı sayılır bir terbiyedir

GÖRGÜ KURALLARI İLE İLGİLİ ÖZLÜ SÖZLER

- **Erdem sahibinin değerini yine erdem sahibi olanlar bilir. Hz. Ali**
- **Maddi ve teknik güç, ancak manevi ahlak gücü ile beraber olduğu zaman gerçek bir üstünlük gösterir.**
Fuat Köprülü
- **Ne kadar yaşadığımız değil nasıl yaşadığımız önemlidir.**
Bailey
- **Nezaket, fikir ve ahlak kültürünün bir simgesidir.**
Voltaire
- **Nezaket, bizi zor ve şiddetten daha kolay nezakete zorunlu kılar**
Shakespeare
- **Bir insanın karakterini anlamak istiyorsanız, onun okuduğu ya da güldüğü şeylere dikkat edin.**
John K. Bangs
- **Ölçü her şeyde gereklidir, nezakette ise kaçınılmaz.**
C. Şehabettin